

Mikroplast

Hva gjør Miljødirektoratet?

Miljøringsen 19. november 2020

Kine Martinsen, seksjon for avfall og grunnforurensning

Mikroplast: Vurdering av tiltak for å bekjempe utslipp

Mange tiltak er i gang, flere er under vurdering og Miljødirektoratet foreslår også nye tiltak. Det er fortsatt behov for økt kunnskap.

Publisert 08.05.2020

Dette kommer frem i en oppdatert tiltaksvurdering mot mikroplast som Miljødirektoratet har oversendt til Klima- og miljødepartementet.

I 2016 gjennomførte Miljødirektoratet den første tiltaksvurdering mot mikroplast, og etter dette er mange prosesser igangsatt for å redusere utslippene fra kjente kilder som for eksempel gummigranulat fra kunstgressbaner og slipestøv fra offshoreinstallasjoner.

Norge tar også del i en rekke internasjonale prosesser hvor mikroplast er tema. EUs kjemikaliebyrå ECHA har foreslått et forbud mot mikroplast tilsatt i produkter for å begrense utslippene til miljøet. I arbeidsgrupper under Arktisk råd jobbes det med å etablere et overvåkningsprogram for mikroplast, der definisjonen av mikroplast inngår som en del av arbeidsprogrammet.

I tiltaksvurderingen foreslås nye tiltak, som for eksempel innfasing av mikroplast i miljøovervåking og styrket forskning. Tiltaksvurderingen konkluderer med at det fortsatt er et behov for å fylle kunnskapshull. Blant annet trengs det mer kunnskap om kilder til utslipp, transport av partikler og effektene mikroplast har på økosystemene våre.

ordnede tak mot notat

atet gjort en vurdering av v betydning, og foreslått og vurdert [asures and reduction potentials in rapport fra 2015](#) («Sources of Mepex Consult AS har estimert il mikroplastforurensing I Norge. Marin oppdraget, og vi viser til vår uni 2016. Rapporten fra Mepex som ble parter. Høringsinnspillene som kom ordnede tiltaksvurderingen mot

og andre innspill som har kommet inn i t hensiktsmessig både nasjonalt og ar vært mulig, har vi også foreslått dert og prioritert etter forventet r å redusere mikroplastutslipp. tiltak, og størrelsen på kilden tiltaket

til gjennomføringen av selve tnadsbildet i de tilfeller hvor dette er har vi sett på hvor målrettet roplast. I vurderingen av **effekt** har vi lelet retter seg mot, og forventet e vi har valgt å gi en spesifikk er som viktigst å få iverksatt, både fordi kerhet og effekt. Vi har også tatt av utslipp av prioriterte miljøgifter og gjennomførbarhet eller treffsikkerhet e en samfunnsøkonomisk analyse av ser vi det som mest hensiktsmessig at den videre utredningen av hvert av de

Kilder:

Spredning:

Effekter:

Kilder til mikroplast i Norge

- Fragmenting av marin forsøpling
- Slitasje av bildekk og veidekke
- Gummigranulat fra kunstgressbaner
- Slitasje av maling
- Vask av syntetiske tekstiler
- Tap av plastpellets

Litt om tiltak

Internasjonalt arbeid

Arbeid under FNs miljøforsamling (UNEA)

Basel-konvensjonen

Arktisk råd - PAME / AMAP / CAFF

Bilateralt samarbeid

Norge-Russland - HAV5

Norsk-kinesisk samarbeid - SINOPLAST

Over 1 500 tonn gummigranulat fra kunstgressbaner havner hvert år på avveier i naturen. | Foto: Miljødirektoratet/Christoffer Buck Vestli

Miljødirektoratet har hatt en ny forskrift på høring med flere krav til idrettsbaner for å få ned utslippene av gummigranulat fra kunstgressbaner. Nå er den endelige anbefalingen til ny forskrift klar og sendes til Klima- og miljødepartementet. Nærmere 2000 kunstgressbaner vil omfattes av det nye regelverket.

Kunstgressbaner er den nest største kilden til utslipp av mikroplast til naturen, etter slitasje fra bildekk og veier. Over 1 500 tonn gummigranulat fra kunstgressbanene havner hvert år i naturen.

> [Miljøstatus: Mikroplast i naturen](#)

Kunstgressbaner

- Fikk i oppdrag fra KLD å utarbeide et forslag til forskrift som regulerer utforming og drift av idrettsbaner med gummigranulat
- Forskriftsforslag var på høring høsten 2019
- Vi sendte over vår endelige anbefaling til KLD sommeren 2020
- Vil også kunne inngå i REACH sitt restriksjonsforslag (tilsatt mikroplast)

Kapittel 23A. Utforming og drift av idrettsbaner der det brukes plastholdig løst fyllmateriale

- formålet er å hindre utslipp og spredning av plastholdig løst fyllmateriale
- gjelder for idrettsbaner der det brukes plastholdig løst fyllmateriale
- Fylkesmannen vil være tilsynsmyndighet

Krav som skal hindre spredning av plast

Forskriften inneholder flere krav som den ansvarlige for idrettsbanen må sørge for, herunder krav om:

- en fysisk barriere rundt banen
- håndtering av drens- og overvann
- tiltak for å hindre spredning fra brukere av banen
- informasjonsformidling
- forsvarlig håndtering av snø
- avfallshåndtering/ombruk
- bruk av erstatningsmaterialer når det er mulig
- overgangsbestemmelse som innebærer at kravet som potensielt gir de høyeste kostnadene først inntreffer ved rehabilitering av banen.

Takk for meg!